

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE VERBO DEI|| scripto & non scripto,|| QVATVOR LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, 1599

VD16 B 1607

XI. De libro Tobiaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53828)

POSTREMA obiectio huiusmodi est; Ecclesia eos libros recipit, quos B. Hieronymus recipit, eos reprobat, quos ille reprobat, vt patet dist. 15. canon. Sancta Romana. B. autem Hieronymus in prologo Galeato, & in prologo Prouerbiorum asserit hos quinque libros non esse canonicos. ita Caicitanus, Catholicus alioqui, & pius doctor argumentatur, ad finem commentariorum Hester.

Respondent aliqui, B. Hieronymum solum dicere non esse canonicos apud Iudæos, at certè in prologo Galeato simul cum istis libris veteris Testamenti, numerat etiam librum Pastoris qui est noui Testamenti, & omnes simul dicit non esse in canone: non igitur de canone Iudæorum tantum loquitur. Præterea in prologo Prouerbiorum: *Sicut igitur, inquit, Tobiam, Iudith, & Machabeorum libros legit quidem Ecclesia, sed eos inter canonicas Scripturas non recipit; ita & hac duo volumina Sapientiam, & Ecclesiasticum, legat ad edificationem plebis, non ad auctoritatem Ecclesiasticorum dogmatum confirmandam.*

Admitto igitur Hieronymum in ea fuisse opinione, quia nondum generale Concilium de his libris aliquid statuerat, excepto libro Iudith, quem etiam Hieronymus postea recipit. Quod autem Gelasius dicit in illa dist. 15. can. Sancta Romana, intelligitur de libris doctorum, vt Origenis, Ruffini, & similibus, non de libris sacris, vt ex ipso canone manifestè deducitur.

CAPVT XI.

De libro Tobia.

NVNc de singulis libris seorsum agemus, eosque & propriis argumentis communiemus, & peculiare obiectiones, quæ aduersus eos fiunt, breuiter diluemus. Iam igitur liber Tobia præter communia testimonia Conciliorum & Patrum paulò antè adducta, testimonium insigne habet à S. CYPRIANO, qui in serm. de eleemosyna, *Loquitur, inquit, in Scripturis Spiritus sanctus, & dicit, eleemosynis & fide purgantur delicta.* CALIXTVS Papa primus in epist. 2. Tobiam allegans: *Bene, inquit, sacra ait Scriptura;* & S. AMBROSIVS in lib. de Tobia, cap. 1. li-

brum hunc prophetica[m] Scripturam esse dicit. Item S. BASTILIVS in oratione de auaritia, sententiã ex Tobia descriptam, diuinum præceptum appellat. Sanctus quoque AVGVSTINVS in speculo præfatur ex canonicis libris se sententias collecturum, nec tamen omittit Tobiam.

Contra verò obiici solet, quod hic liber secum ipse alicubi pugnare videatur. Nam in cap. 3. dicitur Sara, quam in vxorem habiturus erat Tobias iunior, habitasse in Rages ciuitate Medorum: vbi etiam fuisse Gabelum habemus, Tobia[rum] 4. postea tamen cap. 9. cum Tobias peruenisset ad locum vbi erat Sara, inde misit Angelum ad Gabelum in Rages: falsum est igitur domum Sara[rum] fuisse in Rages.

Michaël Medina lib. 6. de recta in Deum fide, cap. 14. vitio scriptorum cap. 3. legi arbitratur, in Rages, cum in Græco sit ἐν ἐκβατινοῖς. Sed vix credibile est talem errorem contingere potuisse, cum nulla sit inter Rages & Ecbatana similitudo. Alij, vt Lyranus, dicunt, vel duas fuisse Rages in Media, vel certè in cap. 3. vocari Rages non ipsam ciuitatem, sed locum aliquem vicinum: dicitur enim habitare Romæ, qui Tusculi, vel alibi in agro Romano habitat. Hæc sententia communior est, & verior.

CAPVT. XII.

De libro Iudith.

LIBRUM IVDITH egregium testimonium habere a Synodo Nicæna prima, omnium Synodorum generalium prima & celeberrima, testatur S. Hieronymus præfatione in Iudith. Ac ne fortè Kemnitius dicat, librum Iudith sanctum esse, sed non plenæ auctoritatis ad fidei dogmata confirmanda, notanda sunt verba S. Hieronymi: Afferit enim sanctissimus doctor, apud Hebræos librum Iudith numerari in sanctis libris, qui tamen non sint idonei ad dogmata fidei comprobanda: deinde huic Hebræorum sententiæ opponit Nicænæ Synodi auctoritatem; igitur teste Hieronymo, Nicæna Synodus librum Iudith ita retulit in numerum sacrorum librorum, vt eum idoneum esse censuerit ad fidei dogmata confirmanda. Ad hæc IUNI-